

Analýza sociálnych vplyvov		
Vplyvy na hospodárenie domácností, prístup k zdrojom, právam, tovarom a službám, sociálnu inklúziu, rovnosť príležitostí a rovnosť žien a mužov a vplyvy na zamestnanosť		
<i>(Ak v niektorej z hodnotených oblastí sociálnych vplyvov (bodov 4.1 až 4.4) nebol identifikovaný vplyv, uveďte v príslušnom riadku analýzy poznámku „Bez vplyvu.“)</i>		
4.1 Identifikujte, popíšte a kvantifikujte vplyv na hospodárenie domácností a špecifikujte ovplyvnené skupiny domácností, ktoré budú pozitívne/negatívne ovplyvnené.		
<i>Vedie návrh k zvýšeniu alebo zníženiu príjmov alebo výdavkov domácností?</i>		
<i>Ktoré skupiny domácností/obyvateľstva sú takto ovplyvnené a akým spôsobom?</i>		
<i>Sú medzi potenciálne ovplyvnenými skupinami skupiny v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia?</i>		
(V prípade vyššieho počtu hodnotených opatrení doplňte podľa potreby do tabuľky pred bod 4.2 ďalšie sekcie - 4.1.1 Pozitívny vplyv/4.1.2 Negatívny vplyv).		
a)	4.1.1 Pozitívny vplyv	
b)	Popíšte opatrenie a jeho vplyv na hospodárenie domácností s uvedením, či ide o zvýšenie príjmov alebo zníženie výdavkov:	Bez vplyvu.
c)	Špecifikujte ovplyvnené skupiny:	Ovplyvnená skupina č. 1
	Ovplyvnená skupina č. 3	Ovplyvnená skupina č. 2
d)	Kvantifikujte rast príjmov alebo pokles výdavkov za jednotlivé ovplyvnené skupiny domácností / skupiny jednotlivcov a počet obyvateľstva/domácností ovplyvnených predkladaným návrhom.	
e)	- priemerný rast príjmov/ pokles výdavkov v skupine v eurách a/alebo v % / obdobie:	Ovplyvnená skupina č. 1
	- veľkosť skupiny (počet obyvateľov):	Ovplyvnená skupina č. 2
f)	Dôvod chýbajúcej kvantifikácie:	
g)	4.1.1.1Z toho pozitívny vplyv na skupiny v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia <i>(V prípade významných vplyvov na príjmy alebo výdavky domácností v riziku chudoby, identifikujte a kvantifikujte pozitívny vplyv na chudobu obyvateľstva (napr. znižovanie miery rizika chudoby, priemerný rast príjmov/ pokles výdavkov v skupine)</i>	
h)	Popíšte opatrenie a jeho vplyv na hospodárenie domácností s uvedením, či ide o zvýšenie príjmov alebo zníženie výdavkov:	Bez vplyvu.
i)	Špecifikujte ovplyvnené skupiny:	Ovplyvnená skupina č. 1
	Ovplyvnená skupina č. 3	Ovplyvnená skupina č. 2
j)	Kvantifikujte rast príjmov alebo pokles výdavkov za jednotlivé ovplyvnené skupiny domácností / skupiny jednotlivcov a počet obyvateľstva/domácností ovplyvnených predkladaným návrhom.	
k)	- priemerný rast príjmov/ pokles výdavkov v skupine v eurách a/alebo v % / obdobie:	Ovplyvnená skupina č. 1
	- veľkosť skupiny (počet obyvateľov):	Ovplyvnená skupina č. 2
l)	Dôvod chýbajúcej kvantifikácie:	
a)	4.1.2 Negatívny vplyv	
b)	Popíšte opatrenie a jeho vplyv na hospodárenie domácností s uvedením, či ide o zníženie príjmov alebo zvýšenie výdavkov:	Plnenie klimatických cieľov uvedených v § 3, §4 a 5 k vo vzťahu k zníženiu emisií skleníkových plynov môže mať dopad na zvýšenie niektorých nákladov sektorov spadajúcich mimo EU ETS (energetika a priemysel mimo ETS, budovy, doprava, poľnohospodárstvo, LULUCF a odpady). Zvýšené náklady týchto sektorov sa môžu negatívne prejavovať aj v koncových cenách tovarov pre spotrebiteľov, avšak tomuto dôsledku môžu predísť správne využitie európskych finančných mechanizmov, kohéznej politiky, mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, Klimatického sociálneho fondu.

c)	<p>Špecifikujte ovplyvnené skupiny:</p>	<p>Najviac ovplyvnené môžu byť: domácnosti s nízkym príjmom, domácnosti s nezamestnanými členmi, domácnosti s 3 a viac deťmi, jednorodičovské domácnosti s deťmi, domácnosti starších ľudí (nad 65 rokov alebo dôchodcov), domácnosti s členmi so zdravotným postihnutím, domácnosti žijúce v marginalizovaných rómskych komunitách, domácnosti príslušníkov tretích krajín, azylanti, žiadatelia o azyl, iné zraniteľné skupiny, ako sú ľudia opúšťajúci detské domovy alebo iné inštitucionálne zariadenia.</p> <p>Sektor budov a dopravy: Pri tvorbe národnej pozície boli v dopadovej štúdii k balíku Fit for 55 boli kvantifikované dopady na Slovenské domácnosti (opatrenie - rozšírenie ETS do sektoru budov). V tejto dopadovej štúdii projekcie ukazujú, že najväčšie dopady budú vo vykurovaní čiernym uhlím, kde sa dá predpokladať nárast cien až o 63 %. Na druhej strane len minimálne množstvo domácností kúri dnes čiernym uhlím. Pre domácnosti v nezateplených rodinných domoch to môže znamenať nárast výdavkov o 300 až 500 eur za rok 9 podľa paliva. Pre bytové domy používajúce zemný plyn by malo ísť o zvýšenie o menej ako 100 eur za rok. Približne 50 % domácností bývajúcich v bytových domoch je už ale dnes pod EU ETS, čiže navýšenie sa ich týkať nebude.</p> <p>Pri doprave budú nafta a benzín postihnuté porovnateľne. Náklady na pohonné hmoty sa môžu ročne zvýšiť po roku 2026 o 80 až 175 eur v osobnej doprave.</p> <p>Takýto nárast cien fosílnych palív bude viesť domácnosti k väčšiemu používaniu OZE, elektrifikácii, zvýšeniu energetickej efektívnosti, a k rýchlejšej zmene flotily áut k bezemisným vozidlám.</p> <p>Finančné nástroje určené pre domácnosti, obyvateľstvo vrátane zraniteľných skupín na minimalizáciu negatívnych dopadov v súvislosti s plnením klimatických cieľov ustanovených návrhom zákona:</p> <p>Národný program „Zelená domácnostiam“</p> <p>V prípade NP Zelená domácnostiam je rozšírenie jeho podpory aj do Bratislavského samosprávneho kraja obmedzené EU zdrojmi, ktoré sú tvorené Európskym fondom regionálneho rozvoja (EFRR), prostredníctvom ktorého je možné podporiť len menej rozvinuté regióny Slovenska.</p> <p>Širšia podpora v rámci inovácie NP Zelená domácnostiam sa však chystá v novom programovom období 2021 – 2027 z Programu Slovensko. V Programe Slovensko, ktorý sa momentálne pripravuje, je vyčlenených na zariadenia na využívanie obnoviteľných zdrojov energie ďalších vyše 100 miliónov eur. Časť prostriedkov budú môcť využiť aj domácnosti z Bratislavského samosprávneho kraja. V oboch prípadoch (v súčasnom NP Zelená domácnostiam aj v tom pripravovanom) je podpora inštalácie OZE podmienená požiadavkami na energetickú efektívnosť rodinného/ bytového domu.,</p> <p>V apríli tohto roku SIEA spustila už tretie pokračovanie projektu Zelená domácnostiam. V máji tohto roku domácnosti mohli požiadať o poukážky na inštaláciu tepelných čerpadiel a kotlov na biomasu z projektu Zelená domácnostiam, zároveň sa predĺžila ich platnosť, do konca roka 2022, tak</p>
----	--	--

	<p>aby mali zhotovitelia mali dostatok času na zabezpečenie inštalácie zariadení a zaslanie žiadosti SIEA o preplatenie poukážky.</p> <p>Podľa zverejnených informácií o poukážky z projektu Zelená domácnostiam k 17.1.2023 celkový počet podporených inštalácií od roku 2015 bolo podporených 44 526 inštalácií v rodinných domoch formou preplatenia poukážky (Fotovoltaický panel (9 955), Slnecný kolektor (13 492), Kotol na biomasu (6 412), Tepelné čerpadlo (14 667)).</p> <p>Projekt „Obnov domov“</p> <p>Ministerstvo životného prostredia podporuje dlhodobý program renovácie rodinných domov financovaný prostredníctvom Plánu obnovy. Tento dlhodobý program renovácie rodinných domov prispeje k obnove slovenského vidieka, k ochrane pred nepriaznivými dôsledkami zmeny klímy. Taktiež sme presvedčení, že realizáciou opatrení na zlepšenie energetickej hospodárnosti rodinných domov sa zníži spotreba energie v rodinných domoch.</p> <p>Tento projekt je súčasťou Plánu obnovy a odolnosti (komponent 2) a realizuje ho Slovenská agentúra životného prostredia (SAŽP), ktorá patrí pod Ministerstvo životného prostredia SR. Cieľom tohto programu je obnoviť minimálne 30 000 rodinných domov do júna 2026.</p> <p>Podpora prostredníctvom tohto projektu je zameraná na už zrealizované obnovy rodinných domov postavených pred rokom 2013. Investícia je zameraná na vlastníkov starších rodinných domov, umožňuje financovať tradičné opatrenia na úsporu energie (napr. tepelná izolácia, výmena okien, výmena neefektívnych zdrojov tepla alebo osadenie nových zariadení využívajúcich OZE) a opatrenia na podporu adaptácie na zmenu klímy (napr. vegetačné strechy). Žiadateľ musí doložiť splnenie úspory energií min. 30%. S cieľom mobilizovať komplexnú a zelenú obnovu, schéma zahŕňa kombináciu povinnej a nep povinnej časti. Dosiiahnuté úspory energie obnovy rodinného domu sa budú overovať najmä prostredníctvom energetických certifikátov. Investičné opatrenia súvisiace s obnovou budov musia byť v súlade s požiadavkami vyplývajúcimi z princípu „výrazne nenarušiť“ a to vrátane predchádzania vzniku stavebného a demolačného odpadu a ich recyklácie. Špecifické požiadavky sa týkajú aj systému výmeny kotlov. Výmena za plynový kondenzačný kotol je možná len vtedy, ak je súčasťou komplexnej renovácie, predstavuje malú časť celkovej obnovy a spĺňa najvyššie kritéria energetickej efektívnosti (trieda A). Dostupné online: www.obnovdom.sk</p> <p>Sociálne dopady budú môcť byť kompenzované aj novým Sociálno-klimatickým fondom (SKF).</p> <p>Nariadenie EÚ, ktorým sa zriaďuje Sociálno-klimatický fond, je súčasťou balíka legislatívnych návrhov Fit-for-55. SKF je navrhnutý na obdobie rokov 2027 – 2032. Jeho cieľom je zmiernenie vplyvov na zraniteľné domácnosti a zraniteľných používateľov dopravy po zavedení pod systému pre obchodovanie s emisnými kvótami pre sektory budov a cestnej dopravy (ETS 2). Členské štáty môžu použiť alokáciu na investície v oblasti zvýšenia energetickej efektívnosti budov, dekarbonizácie systémov vykurovania a chladenia budov vrátane integrácie obnoviteľných zdrojov energie, ako aj na poskytnutie lepšieho prístupu k mobilite a doprave s nulovými a nízkymi</p>
--	--

	<p>emisiami, napr. zavádzaním alternatívnych pohonov (napr. LPG, CNG, vodík, biopalivá) alebo na priamu finančnú podporu.</p> <p>Alokácia pre Slovensko je vo výške 1,5 mld. eur (plnený bude zo starého ako aj nového systému obchodovania- ETS+ETS2) pre obdobie 2027-2032 (pozn. rok 2026 bude slúžiť na refinancovanie, oficiálne fond začne fungovať od 2027). Tieto zdroje EÚ budú navýšené o 25% cez povinné spolufinancovanie zo strany štátu, ktoré má byť zabezpečené primárne z dodatočných národných výnosov z emisných kvót. Celkový objem investícií z fondu pre Slovensko tak bude 1,875 mld. eur. Pre Slovensko je dôležité zachovanie výhodného alokačného kľúča pre SK na úrovni 2,36% (oproti odvodu na úrovni 0,9%), vďaka európskej re-distribúcii zdrojov tak Slovensko z fondu získa oveľa viac ako do neho odvedie zo svojich výnosov z ETS, zachovanie oprávnenosti technickej asistencie priamo z fondu vo výške 2,5% a že sa ročná výška podpory sa nezmení aj keď sa celková dĺžka fondu skrátila o rok v porovnaní s návrhom EK.</p> <p><u>Ďalšie finančné nástroje (podporné mechanizmy):</u></p> <p><u>Viacročný finančný rámec 2021-2027</u></p> <p>V investičnom pláne Európskej zelenej dohody z roku 2020 sa požadujú zelené investície (verejné i súkromné) vo výške 1 bilión EUR do roku 2030. VFR na roky 2021 – 2027 a nástroj NextGenerationEU zmobilizujú na podporu obnovy po pandémie COVID-19 a dlhodobých priorit EÚ vrátane ochrany životného prostredia 2,018 bilióna EUR (v bežných cenách) . Na základe prísahy „nespôsobať škodu“ uvedenej v Európskej zelenej dohode a medziinštitucionálnej dohody o VFR na roky 2021 – 2027 bude 30 % rozpočtu EÚ podporovať úsilie v oblasti klímy a 7,5 % (od roku 2024) a 10 % (od roku 2026) sa vyčlení na podporu biodiverzity. Dosiahnutie týchto cieľov si vyžaduje zvýšené programovanie finančných zdrojov v oblasti biodiverzity, a to konkrétne v rámci politiky súdržnosti na roky 2021 – 2027 a spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP) na roky 2023 – 2027.</p> <p>Udržateľným financovaním sa výrazne zvyšuje transparentnosť environmentálnej udržateľnosti (cieľ podporovaný taxonómiou EÚ) a posilňujú sa požiadavky na nefinančné vykazovanie, uľahčuje sa emisia zelených dlhopisov (na základe normy EÚ pre zelené dlhopisy) . S pomocou obnovenej stratégie udržateľného financovania (2020) sa zvýšia toky investícií do klímy a životného prostredia. V prípade podpory financovania adaptácie na zmenu klímy môže nová stratégia pre adaptáciu na zmenu klímy uľahčiť vyriešenie nedostatkov v poisťnej ochrane v prípade nepoistených udalostí súvisiacich s klímou. EIB do roku 2025 zosúladí 50 % svojich úverov s klímou a so životným prostredím s príspevkom vo výške 250 miliárd EUR na investičný plán Európskej zelenej dohody do roku 2027.</p> <p>V tabuľke sa uvádza prehľad fondov EÚ osobitne vyčlenených pre Slovensko na obdobie 2021 – 2027. Tieto fondy sú doplnené aj ďalšími programami financovania z prostriedkov EÚ, ktoré sú k dispozícii všetkým členským štátom.</p> <p>Tabuľka: Kľúčové fondy EÚ pridelené Slovensku (v bežných cenách), 2021 – 2027</p>
--	---

Nástroj	Finančné prostriedky pridelené krajine (v mil. EUR)
Politika súdržnosti EFRR KF ESF+ EÚS (EFRR)	Spolu: 12 358,1 8 117,4 1 613,0 2 404,4 223,3
Fond na spravodlivú transformáciu	458,9
EPFRV/rozvoj vidieka v rámci strategických plánov SPP na roky 2023 – 2027	1 295,4
Európsky námorný, rybolovný a akvakultúrny fond (ENRAF)	15,2
Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti 2021 – 2026	6 328,6 (granty)
<p>Národný plán obnovy a odolnosti Slovenska reaguje na naliehavú potrebu podporiť výraznú obnovu a pripraviť krajinu na budúcnosť. Reformy a investície v pláne pomôžu Slovensku stať sa udržateľnejším, odolnejším a lepšie pripraveným na výzvy a príležitosti spojené so zelenou a s digitálnou transformáciou. Na tento účel plán pozostáva z piatich kľúčových oblastí politiky (zelená ekonomika, vzdelávanie, výskum a inovácie, zdravie a verejná správa a digitalizácia) s 18 komponentmi.. Na opatrenia sa vyčlení podpora vo výške 6,3 miliardy EUR v podobe grantov. Približne 43 % plánu podporí ciele v oblasti klímy tj 2,73 mld. eur . Presahuje to 37 % cieľ Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti v oblasti klímy. Pokiaľ ide o zelenú ekonomiku, plán odráža záväzok v oblasti klímy a predstavuje významné príspevky k zelenej transformácii a ambicióznemu cieľu zníženia emisií skleníkových plynov o 55 % do roku 2030 a k celkovému cieľu dosiahnutia uhlíkovej neutrality EÚ do roku 2050 .</p> <p>Kľúčové opatrenia zelenej ekonomiky, na ktorú je alokovaných 2,301 mld. Eur sú:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 232 mil. eur na obnoviteľné zdroje energie a energetickú infraštruktúru. • 741 miliónov eur na obnovu budov. • 1 368 miliónov EUR do dekarbonizácie priemyslu na zlepšenia energetickej účinnosti a zavádzanie inovačných technológií. • 801 miliónov EUR do udržateľnej dopravy na podporu zavádzania približne 3 000 nabíjaciech staníc pre alternatívne palivá, modernizácie železníc a 200 km novej cyklistickej infraštruktúry. Tieto investície sa ďalej posilnia komplexnou reformou, ktorou sa vytvoria integrované systémy verejnej dopravy v šiestich regiónoch. • 159 miliónov EUR na opatrenia na adaptáciu na zmenu klímy týkajúcu sa reformy v oblasti ochrany prírody, hospodárenia s vodami a krajinného plánovania na zachovanie biodiverzity. Investície povedú k 	

	<p>renaturácii 90 km vodných tokov a podpore udržateľnejšieho miestneho hospodárstva.</p> <p>Plán sa má realizovať za niekoľkých podmienok s cieľom zaistiť uplatňovanie zásady „výrazne nenarušiť“. Napríklad nie sú oprávnené žiadne investície do kotlov na biomasu a výstavby nových malých vodných elektrární, kým modernizácia existujúcich vodných elektrární je spojená s podrobnou kontrolou dodržiavania environmentálnych právnych predpisov.</p> <p>Programové obdobie 2021 - 2027</p> <p>Pokiaľ ide o pridelenie prostriedkov na jednotlivé ciele politiky počas programového obdobia 2021 – 2027, Slovensko v zmysle schválenej partnerskej dohody a vykonávacieho rozhodnutia Komisie z 18.7.2022, ktorým sa schvaľuje partnerská dohoda so Slovenskou republikou uvádza, že predbežná cieľová hodnota príspevku na opatrenia v oblasti klímy pre Slovensko je stanovená na 31% jeho celkovej alokácie z EFRR a 43% jeho celkovej alokácie z Kohézneho fondu.</p> <p>V prípade cieľa politiky 2 – zelenšia nízkouhlíková Európa je cieľom podporiť dosiahnutie národných energetických a klimatických cieľov uvedených v integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne (ďalej iba) INEKP ako aj ambicióznějších cieľov podľa balíka “Fit for 55”. Zahŕňa to zlepšenie energetickej efektívnosti v podnikoch a zlepšenie energetickej hospodárnosti budov (verejných budov a bytových domov), keďže budovy spolu s priemyslom predstavujú najvyšší potenciál úspor energie. Tam, kde je to relevantné a realizovateľné, bude súčasťou obnovy aj inštalácia OZE a uplatnenie prvkov na ochranu biodiverzity a zelenej infraštruktúry na podporu adaptácie na zmenu klímy. Dôležitým predpokladom dosahovania energetických cieľov je rozvoj udržateľnej regionálnej a lokálnej energetiky a uplatňovanie princípu prvoradosti energetickej efektívnosti.</p> <p>Do podpory do energetickej efektívnosti a znižovania emisií skleníkových plynov sa čakávajú nasledujúce výsledky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - príspevok k zníženiu primárnej energetickej spotreby o približne 230 GWh a k plneniu cieľov v oblasti energetickej efektívnosti uvedených v INEKP a príspevok k zníženiu emisií skleníkových plynov približne o 50 600 ton k plneniu cieľov stanovených v Nízkouhlíkovej stratégii rozvoja SR do roku 2030; - vytvorenie siete energetických centier a posilnenie energetického manažmentu samospráv s cieľom optimalizovať energetickú potrebu a spotrebu, vrátane zvyšovania informovanosti v oblasti energetickej efektívnosti; - zníženie energetickej náročnosti v podnikoch, prioritne v MSP, realizáciou energeticky efektívnych opatrení v oblastiach spotreby: budovy, technológie a doprava; - rozšírenie vysoko energeticky efektívneho fondu budov do roku 2030 a jeho postupná dekarbonizácia;
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - zníženie konečnej energetickej spotreby v budovách uplatňovaním princípu prvoradosti energetickej efektívnosti, čím sa prispeje k zníženiu emisií skleníkových plynov; - zlepšenie tepelnotechnických vlastností budov, ktoré vedie k zlepšeniu podmienok zdravej klímy vo vnútornom prostredí, vyššej úrovni pohody a pohodlia a zlepšeniu zdravia užívateľov. <p>V prípade podpory energie z obnoviteľných zdrojov v súlade so smernicou (EÚ) 2018/2001 vrátane kritérií udržateľnosti, ktoré sú v nej stanovené sú očakávané výsledky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - celkový príspevok k zvýšeniu podielu OZE na Slovensko o približne 300 MW; - vyššia miera využívania OZE v podnikoch a domácnostiach; - znížovanie využívania fosílnych palív prostredníctvom zvyšovania podielu OZE v systémoch zásobovania teplom a chladom, vrátane využívania biometánu a zeleného vodíka; - zvýšenie podielu OZE v individuálnom vykurovaní a chladení; - zvýšenie využívania OZE v prostredí energetických spoločností a aktívnych odberateľov; - vytvorenie podmienok pre využívanie geotermálnej energie na energetické účely; - urýchlenie prechodu na nákladovo efektívny, udržateľný a bezpečný systém zásobovania energiou, znížovanie emisií skleníkových plynov o približne 105 000 ton/rok a zlepšovanie kvality ovzdušia. <p>V prípade vývoja inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo transeurópskej energetickej siete (TEN-e) sa očakávajú nasledujúce výsledky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - efektívne využívanie zdrojov a kapacít na uskladnenie prepojených so sústavou; - väčšia integrácia obnoviteľných zdrojov energie do distribučných sústav, zlepšenie plánovania dopytu a ponuky na miestnej úrovni; - znížovanie strát pri distribúcii elektriny; - zavedenie štandardizovaných riešení pre inteligentné distribučné sústavy a skladovanie. <p>V prípade podpory udržateľnej multimodálnej mestskej mobility sa očakávajú nasledujúce výsledky:</p>
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - zvýšenie prístupnosti a atraktivity verejnej osobnej dopravy s cieľom zvýšenia podielu verejnej osobnej dopravy na del'be prepravnej práce a zníženie podielu individuálnej automobilovej dopravy, - zníženie negatívnych vplyvov na životné prostredie vo veľkých aglomeráciách (zníženie hlukovej záťaže, vibrácií, prašnosti a produkcie emisií znečisťujúcich látok a skleníkových plynov), - zlepšenie kvality služieb poskytovaných dráhovou mestskou hromadnou dopravou (MHD), - zlepšenie dopravnej infraštruktúry a vytvorenie predpokladov pre zavedenie komplexných zmien v organizácii verejnej dopravy v sídlach, - zabezpečenie bezpečnej a kvalitnej cyklo dopravnej infraštruktúry vrátane jej integrácie s verejnou osobnou dopravou, - zvýšený podiel cyklistickej a inej nemotorovej dopravy na celkovej del'be prepravnej práce. <p>Najviac prostriedkov (4,2 miliardy EUR) sa prideliť na cieľ politiky č. 2 „Zeleňšia nízkouhlíková Európa“, za ktorým nasleduje cieľ politiky č. 4 „Sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa“ (3,25 miliardy EUR) a cieľ politiky č. 3 „Prepojenejšia Európa vďaka posilneniu mobility“ (2 miliardy EUR). Návrh sa vzťahuje na všetky relevantné odvetvia životného prostredia, a to najmä v rámci cieľa politiky č. 2, ktorý zahŕňa tri politické priority: energetická efektívnosť a dekarbonizácia; životné prostredie a udržateľná mestská mobilita.</p> <p>V rámci nástroja NextGenerationEU Komisia do roku 2026 vydá zelené dlhopisy EÚ v hodnote až 250 miliárd EUR (jedna tretina celkovej sumy NextGenerationEU), ktoré budú v súlade so všeobecným duchom zásady „výrazne nenarušiť“, nebudú však podliehať v súčasnosti vypracovávaným delegovaným aktom týkajúcim sa taxonómie EÚ ani nebudú plne v súlade s navrhovanou normou EÚ pre zelené dlhopisy.</p> <p>Okrem fondov EÚ osobitne vyčlenených pre Slovensko v období 2021 – 2027 existujú aj programy financovania otvorené pre všetky členské štáty. Patrí medzi ne program LIFE (5,4 miliardy EUR), Horizont Európa (95,5 miliardy EUR), Nástroj na prepájanie Európy (NPE) (33,7 miliardy EUR) alebo fondy, ktoré sa majú mobilizovať v rámci Programu InvestEU. Budú takisto podporovať zelenú transformáciu vrátane výskumných a inovačných činností v oblasti ochrany životného prostredia (Horizont Európa), čistej dopravy a energie (NPE) alebo udržateľnej infraštruktúry (InvestEU).</p>
Ovplyvnená skupina č. 3	Ovplyvnená skupina č. 2
d)	Kvantifikujte pokles príjmov alebo rast výdavkov za jednotlivé ovplyvnené skupiny domácností / skupiny jednotlivcov a počet obyvateľstva/domácností ovplyvnených predkladaným návrhom.
e)	<ul style="list-style-type: none"> - priemerný pokles príjmov/ rast výdavkov v skupine v eurách a/alebo v % / obdobie: - veľkosť skupiny (počet obyvateľov): <p>Vo vzťahu k návrhu a cieľu zákona nie je možné kvantifikovať rast výdavkov na jednotlivé ovplyvnené skupiny.</p>

	Ovplyvnená skupina č. 3	Ovplyvnená skupina č. 2
f)	Dôvod chýbajúcej kvantifikácie:	
g)	4.1.2.1Z toho negatívny vplyv na skupiny v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia (V prípade významných vplyvov na príjmy alebo výdavky domácností v riziku chudoby, identifikujte a kvantifikujte negatívny vplyv na chudobu obyvateľstva (napr. zvyšovanie miery rizika chudoby, priemerný pokles príjmov/ rast výdavkov v skupine))	
h)	Popíšte opatrenie a jeho vplyv na hospodárenie domácností s uvedením, či ide o zníženie príjmov alebo zvýšenie výdavkov:	Vo vzťahu k návrhu a cieľu zákona nie je možné kvantifikovať rast výdavkov na jednotlivé ovplyvnené skupiny.
i)	Špecifikujte ovplyvnené skupiny:	Ovplyvnená skupina č. 1
	Ovplyvnená skupina č. 3	Ovplyvnená skupina č. 2
j)	Kvantifikujte pokles príjmov alebo rast výdavkov za jednotlivé ovplyvnené skupiny domácností / skupiny jednotlivcov a počet obyvateľstva/domácností ovplyvnených predkladaným návrhom.	
k)	- priemerný pokles príjmov/ rast výdavkov v skupine v eurách a/alebo v % / obdobie: - veľkosť skupiny (počet obyvateľov):	Vo vzťahu k návrhu a cieľu zákona nie je možné kvantifikovať rast výdavkov na jednotlivé ovplyvnené skupiny.
	Ovplyvnená skupina č. 3	Ovplyvnená skupina č. 2
l)	Dôvod chýbajúcej kvantifikácie:	

4.2 Identifikujte, popíšte a kvantifikujte vplyvy na prístup k zdrojom, právam, tovarom a službám u jednotlivých ovplyvnených skupín obyvateľstva a vplyv na sociálnu inklúziu.

Má návrh vplyv na prístup k zdrojom, právam, tovarom a službám?

Popíšte hodnotené opatrenie, špecifikujte ovplyvnené skupiny obyvateľstva a charakter zmeny v prístupnosti s ohľadom na dostupnosť finančnú, geografickú, kvalitu, organizovanie a pod. Uveďte veľkosť jednotlivých ovplyvnených skupín.

<p>a)</p> <p>Rozumie sa najmä na prístup k:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sociálnej ochrane, sociálno-právnej ochrane, sociálnym službám (vrátane služieb starostlivosti o deti, starších ľudí a ľudí so zdravotným postihnutím), - kvalitatnej práci, ochrane zdravia, dôstojnosti a bezpečnosti pri práci pre zamestnancov a existujúcim zamestnaneckým právam, - pomoci pri úhrade výdavkov súvisiacich so zdravotným postihnutím, - zamestnaníu, na trh práce (napr. uľahčenie zosúladenia rodinných a pracovných povinností, služby zamestnanosti), k školeniam, odbornému vzdelávaniu a príprave na trh práce, - zdravotnej starostlivosti vrátane cenovo dostupných pomôcok pre občanov so zdravotným postihnutím, - k formálnemu i neformálnemu vzdelávaniu a celoživotnému vzdelávaniu, - bývaníu a súvisiacim základným komunálnym službám, - doprave, - ďalším službám najmä službám všeobecného záujmu a tovarom, - spravodlivosti, právnej ochrane, právnym službám, - informáciám, - k iným právam (napr. politickým). 	<p>Bez vplyvu.</p>
<p>b)</p> <p>Má návrh významný vplyv na niektorú zo zraniteľných skupín obyvateľstva alebo skupín v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia?</p> <p>Špecifikujte ovplyvnené skupiny v riziku chudoby a sociálneho vylúčenia a popíšte vplyv na ne. Je tento vplyv väčší ako vplyv na iné skupiny či subjekty? Uveďte veľkosť jednotlivých ovplyvnených skupín.</p>	<p>Bez vplyvu.</p>
<p>c)</p> <p>Zraniteľné skupiny alebo skupiny v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia sú napr.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - domácnosti s nízkym príjmom (napr. žijúce iba zo sociálnych príjmov, alebo z príjmov pod hranicou rizika chudoby, alebo s príjmom pod životným minimom, alebo patriace medzi 25% domácností s najnižším príjmom), - nezamestnaní, najmä dlhodobo nezamestnaní, mladí nezamestnaní a nezamestnaní nad 50 rokov, - deti (0 – 17), - mladí ľudia (18 – 25 rokov), - starší ľudia, napr. ľudia vo veku nad 65 rokov alebo dôchodcovia, - ľudia so zdravotným postihnutím, - marginalizované rómske komunity - domácnosti s 3 a viac deťmi, - jednorodičovské domácnosti s deťmi (neúplné rodiny, ktoré tvoria najmä osamelé matky s deťmi), - prislušníci tretích krajín, azylanti, žiadatelia o azyl, - iné zraniteľné skupiny, ako sú napr. bezdomovci, ľudia opúšťajúci detské domovy alebo iné inštitucionálne zariadenia 	<p>Bez vplyvu.</p>

4.3 Identifikujte a popíšte vplyv na rovnosť príležitostí.	
Identifikujte, popíšte a kvantifikujte vplyv na rovnosť žien a mužov.	
a)	4.3.1 Dodržuje návrh povinnosť rovnakého zaobchádzania so skupinami alebo jednotlivcami na základe pohlavia, rasy, etnicity, náboženstva alebo viery, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie alebo iného statusu? Mohol by viesť k nepriamej diskriminácii niektorých skupín obyvateľstva? Ak áno, ktoré skupiny sú takto ovplyvnené a akým spôsobom?
b)	Bez vplyvu.
c)	4.3.2 Môže návrh viesť k zväčšovaniu nerovností medzi ženami a mužmi? Podporuje návrh rovnosť príležitostí? Má návrh odlišný vplyv na ženy a mužov? Popíšte vplyvy.
d)	Popíšte riziká návrhu, ktoré môžu viesť k zväčšovaniu nerovností: Bez vplyvu.
e)	Popíšte pozitívne vplyvy návrhu na dosahovanie rovnosti žien a mužov, rovnosti príležitostí žien a mužov, prípadne vplyvy na ženy a mužov, ak sú odlišné: Bez vplyvu.
f)	Má návrh významné vplyvy na niektorú zo zraniteľných skupín obyvateľstva? Ak áno, aké? Akým spôsobom? Zraniteľnou skupinou obyvateľstva sa rozumejú najmä ženy ohrozené viacnásobnou diskrimináciou, tehotné matky, seniorky, ženy patriace do marginalizovaných skupín obyvateľstva, migrantky, ženy a dievčatá so zdravotným postihnutím, obeť násilia a pod. Bez vplyvu.
g)	Pri identifikovaní vplyvov na rovnosť žien a mužov treba vziať do úvahy existujúce rozdiely medzi ženami a mužmi, ktoré sú relevantné k danej politike. Podpora rovnosti žien a mužov nespočíva len v odstraňovaní obmedzení a bariér pre plnohodnotnú účasť na ekonomickom, politickom a sociálnom živote spoločnosti ako aj rodinnom živote, ale taktiež v podpore rovnosti medzi nimi. V ktorých oblastiach podpory rovnosti žien a mužov návrh odstraňuje prekážky a/alebo podporuje rovnosť žien a mužov? Medzi oblasti podpory rovnosti žien a mužov okrem iného patria: - podpora slobodného výberu povolania a ekonomickej činnosti - podpora vyrovnávania ekonomickej nezávislosti, - zosúladenie pracovného, súkromného a rodinného života, - podpora rovnosti príležitostí pri participácii na rozhodovaní, - boj proti domácemu násiliu, násiliu na ženách a obchodovaniu s ľuďmi, - podpora vnímania osobnej starostlivosti o dieťa za rovnocennú s ekonomickou činnosťou a podpora neviditeľnej práce v domácnosti ako takej, - rešpektovanie osobných preferencií pri výbere povolania a zosúladovania pracovného a rodinného života. Bez vplyvu.

4.4 Identifikujte, popíšte a kvantifikujte vplyvy na zamestnanosť a na trh práce.	
<i>V prípade kladnej odpovede pripojte odôvodnenie v súlade s Metodickým postupom pre analýzu sociálnych vplyvov.</i>	
a)	<i>Uľahčuje návrh vznik nových pracovných miest? Ak áno, ako? Ak je to možné, doplňte kvantifikáciu.</i>
b)	<p>Identifikujte, v ktorých sektoroch a odvetviach ekonomiky, v ktorých regiónoch, pre aké skupiny zamestnancov, o aké typy zamestnania /pracovných úväzkov pôjde a pod.</p> <p>Jedným z aspektov vplyvujúcim na zamestnanosť je pravdepodobnosť, že ambiciózna klimatická politika pri naplňaní národného emisného cieľa pre sektory patriace do nariadenia ESR do roku 2030 bude generovať dopyt po nízko-uhlíkových technológiách a obnoviteľných zdrojoch energie. Ich následné zavádzanie do praxe, môže viesť k pozitívnym dopadom na vzdelanie a zamestnanosť v nových/moderných odvetviach a na ich ďalší výskum, vývoj, inovácie a modernizáciu.</p>
c)	<i>Vedie návrh k zániku pracovných miest? Ak áno, ako a akých? Ak je to možné, doplňte kvantifikáciu</i>
d)	<p>Identifikujte, v ktorých sektoroch a odvetviach ekonomiky, v ktorých regiónoch, o aké typy zamestnania /pracovných úväzkov pôjde a pod. Identifikujte možné dôsledky, skupiny zamestnancov, ktoré budú viac ovplyvnené a rozsah vplyvu.</p> <p>V sektore cestnej dopravy prechod na výrobu čistých elektromobilov môže ohroziť pracovné miesta v európskom automobilovom priemysle menej, ako sa predpokladalo. Pracovníci, ktorí vyrábajú motory s vnútorným spaľovaním, budú najviac postihnutí pri prechode na čisté elektromobily. Pri prechode na elektrické vozidlá môže Slovensko očakávať stratu 1,6 % priamych pracovných miest, a to aj napriek tomu, že pri tomto procese vzniknú aj nové pracovné miesta, ktoré by bez elektromobility nevznikli. Jedine v prípade masovej výroby hybridnej technológie sa počíta s nárastom pracovných miest.</p> <p>Pozitívnemu vplyvu dekarbonizácie a rozšírenia ETS (systém obchodovania s emisiami) do cestnej dopravy a do vykurovania budov na zamestnanosť a na trh práce bude predchádzať časovo obmedzený negatívny vplyv na zamestnanosť a na trh práce.</p>
e)	<i>Ovplyvňuje návrh dopyt po práci? Ak áno, ako?</i>
f)	<p>Dopyt po práci závisí na jednej strane na produkcii tovarov a služieb v ekonomike a na druhej strane na cene práce.</p> <p>Bez vplyvu.</p>
g)	<i>Má návrh dosah na fungovanie trhu práce? Ak áno, aký?</i>
h)	<p>Týka sa makroekonomických dosahov ako je napr. participácia na trhu práce, dlhodobá nezamestnanosť, regionálne rozdiely v mierach zamestnanosti. Ponuka práce môže byť ovplyvnená rôznymi premennými napr. úrovňou miezd, inštitucionálnym nastavením (napr. zosúladenie pracovného a súkromného života alebo uľahčovanie rôznych foriem mobility).</p> <p>Bez vplyvu.</p>
i)	<i>Má návrh špecifické negatívne dôsledky pre isté skupiny profesií, skupín zamestnancov či živnostníkov? Ak áno, aké a pre ktoré skupiny?</i>
j)	<p>Návrh môže ohrozovať napr. pracovníkov istých profesií favorizovaním špecifických aktivít či technológií.</p> <p>Bez vplyvu.</p>
k)	<i>Ovplyvňuje návrh špecifické vekové skupiny zamestnancov? Ak áno, aké? Akým spôsobom?</i>
l)	<p>Identifikujte, či návrh môže ovplyvniť rozhodnutia zamestnancov alebo zamestnávateľov a môže byť zdrojom neskoršieho vstupu na trh práce alebo predčasného odchodu z trhu práce jednotlivcov.</p> <p>Bez vplyvu.</p>